

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie SO Jerzy Dydo

SO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela N. W.

przy udziale dłużnika R. W.

w przedmiocie skargi dłużnika na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu G. N. sygn. akt Kmp 26/16

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 24 czerwca 2016r., sygn. akt VIII Co 466/16

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że skargę na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu G. N. – postanowienie z dnia 18 maja 2016r. wydane w sprawie o sygn. akt Kmp 26/16, uwzględnić w części i ustalone koszty postępowania egzekucyjnego obniżyć z kwot 195,69 zł i 39,20 zł do łącznej kwoty 187,27 zł.

II. oddalić zażalenie w pozostałej części.

III. zasądzić od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 120 zł kosztów postępowania zażaleniowego.

(...)

UZASADNIENIE

Dłużnik złożył skargę na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu - postanowienie z dnia 18 maja 2016r. w zakresie ustalonych kosztów postępowania i wniósł o jego uchylenie i nie obciążanie dłużnika kosztami postępowania ewentualnie naliczenie kosztów wierzycielowi. W uzasadnieniu skargi dłużnik podniósł, iż postanowieniem z dnia 18 maja 2016r. Komornik umorzyła na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. postępowanie egzekucyjne i w pkt 2 ustaliła koszty postępowania na kwotę 195,69 zł obciążając nimi dłużnika. Dłużnik w dniu otrzymania wypłaty tj. 10 maja 2016r. dokonał przelewu kwoty 600 zł na konto matki wierzyciela M. W.. Tym samym dłużnik prawidłowo zastosował się do postanowienia Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 24 lutego 2016r. Skarga zasługiwała w ocenie skarżącego na uwzględnienie z tego powodu, iż komornik dokonał zajęcia wynagrodzenia za pracę już po złożeniu przez wierzyciela pisma cofającego wniosek. Ponadto skarżący zakwestionował wysokość ustalonych kosztów postępowania.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu oddalił skargę. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd pierwszej instancji wskazał, iż pełnomocnik wierzyciela złożył w dniu 13 maja 2016r. wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego z uwagi na spłatę zadłużenia przez dłużnika. Zawiadomienie o

wszczęciu egzekucji zostało doręczone dłużnikowi w dniu 18 maja 2016r. Zastosowanie zatem, w sprawie znalazł przepis art. 49 ust 2 uksie. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż dłużnik nie wykazał kiedy otrzymuje wynagrodzenie a tylko gdyby wykazał, iż 10 każdego miesiąca otrzymuje wynagrodzenie należałoby rozważyć niecelowość wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Wskazanie przez Komornika na treść art. 49 ust 1 uksie jako podstawy rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji potraktował jako błąd pisarski wobec prawidłowego obliczenia opłaty według ust. 2.

Zażalenie na postanowienie złożył dłużnik, zaskarżonemu postanowieniu zarzucając:

1. naruszenie art. 796 § 1 k.p.c. poprzez bezpodstawne wszczęcie i przeprowadzenie egzekucji mimo wycofania wniosku egzekucyjnego przez wierzyciela;
2. naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędną interpretację, a w szczególności art. 39 ust 1 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji poprzez uznanie za prawidłowe wydatków komornika związanych z zawiadomieniem stron;
3. błąd w ustaleniach faktycznych Sądu, mający wpływ na treść zaskarżonego postanowienia poprzez niezasadne przyjęcie, iż dłużnik w sposób prawidłowy został obciążony kosztami postępowania w sprawie egzekucyjnej prowadzonej pod sygn. akt Kmp 26/16 podczas gdy dłużnik w sposób prawidłowy spełnił ciężące na nim zobowiązanie nie dając podstawy do wszczęcia postępowania egzekucyjnego wykazując w sposób szczegółowy w skardze na czynności komornika z dnia 23 maja 2013r. niecelowe wszczęcie egzekucji wierzyciela i bezpodstawne prowadzenie czynności przez komornika oraz bezpodstawne obciążenie go kosztami egzekucyjnymi;
4. niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy tj. nie wezwanie komornika do wyjaśnienia kiedy i na jakiej podstawie zostało wszczęte postępowanie jeśli wniosek egzekucyjny został cofnięty przed tą datą tym bardziej, gdy Sąd I instancji nie poradził sobie z interpretacją przedłożonego przez dłużnika dokumentu w postaci śledzenia przesyłek, które identyfikuje się poprzez tzw. (...) a nie nazwiska odbiorcy i nadawcy.

Mając powyższe na uwadze skarżący wniósł o:

- I. zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez obciążenie kosztami postępowania wierzyciela, ewentualnie o uchylenie tej części postanowienia Komornika z dnia 18 maja 2016r. bez obciążania stron kosztami;
- II. o zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie zostało uwzględnione jedynie w części.

Na podstawie akt Komornika w przy Sądzie Rejonowym w Wałbrzychu G. N. sygn. akt Kmp 26/16 Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił, iż zgodnie z tytułem wykonawczym – postanowieniem z dnia 24 lutego 2016r. Sądu Rejonowego w Wałbrzychu (sygn. akt IC RS 154/16) skarżący obowiązany był do łożenia na rzecz małoletniej N. W. kwotę 600 zł miesięcznie do dnia 10 każdego miesiąca. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego został złożony w dniu 11 maja 2016r. i postanowieniem z dnia 11 maja 2016r. postępowanie zostało wszczęte. W dniu 13 maja 2016r. wierzyciel wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec zapłaty przez skarżącego kwot dochodzonych w postępowaniu. Wierzyciel załączył dowód uiszczenia przez skarżącego kwoty 600 zł w dniu 11 maja 2016r. Postanowieniem z dnia 18 maja 2016r. postępowanie egzekucyjne zostało umorzone i na podstawie art. 770 k.p.c. oraz art. 8, 11, 39, 43, 45, 60, 104 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji ustalone zostały koszty postępowania egzekucyjnego i dłużnik został wezwany do ich uiszczenia. Wraz ze skargą dłużnik przedłożył dowód obciążenia własnego rachunku bankowego kwotą 600 zł w dniu 10 maja 2016r.

W przywołanych okolicznościach faktycznych należało przyjąć, iż wierzyciel uprawniony był do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (w świetle art. 796 § 1 k.p.c. Dłużnik nie spełnił bowiem świadczenia w

terminie wynikającym z tytułu wykonawczego tj. do dnia 10 maja 2016r. Zapłata jak należy zaznaczyć, miała nastąpić do rąk matki małoletniej powódki. Prawidłowe spełnienie świadczenia nie oznacza jednak wydania w terminie dyspozycji z własnego rachunku bankowego ale faktyczną zapłatę na rzecz uprawnionego. Dłużnik powinien założyć, iż dyspozycja zapłaty nie oznacza jednoczesnego zrealizowania tej transakcji i nie oznacza, iż tego dnia wierzyciel otrzyma świadczenie. Zapłata nastąpiła w dniu 11 maja 2016r. (a w każdym razie dłużnik nie wykazał, by rzeczywiście wbrew dowodowi zapłaty przedłożonemu przez wierzyciela, nastąpiła w dniu 10 maja 2016r.). W tym samym dniu tj. 11 maja 2016r. wierzyciel wniósł o przymusowe ściągnięcie należności. Trudno przyjąć, iż złożony zostałby wniosek gdyby wierzyciel (jego przedstawiciel ustawowy) powziął wiedzę o zapłacie. Pełnomocnik wierzyciela wskazywała na późne księgowanie wpływających należności na rachunku przedstawiciela ustawowego, co jednak trudno zweryfikować. Nie zmienia to jednak oceny, iż uprawnionym pozostaje twierdzenie, iż w braku wiedzy o spełnieniu świadczenia wierzyciel wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W przypadku jednoczesnych czynności, w tym dłużnika – spełnienia świadczenia, którego termin zapłaty został oznaczony w dniach należy przyjąć, iż wierzyciel uprawniony był do złożenia wniosku. A nieterminowa zapłata w pełni uzasadnia przyjęcie, iż koszty wszczętego postępowania egzekucyjnego obciążają dłużnika. Możliwość kwestionowania przez dłużnika obciążenia go kosztami egzekucyjnymi istniałaby jedynie w razie dobrowolnego zaspokajania alimentów w terminie i wysokości określonej w tytule wykonawczym (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 1986 r., III CZP 40/86, LEX). Co do zasady zatem skarżący obowiązany był ponieść koszty postępowania egzekucyjnego.

Wbrew twierdzeniom skargi zajęcie wynagrodzenia za prace nie nastąpiło po umorzeniu postępowania. Postanowienie w tym zakresie zostało wydane w dniu 11 maja 2016r. i w tym dniu wysłane – doręczenie do zakładu pracy dłużnika nastąpiło w dniu 18 maja 2016r.

W odpowiedzi na skargę Komornik wyjaśniła podstawy naliczenia kosztów doręczenia korespondencji w kwocie 25,26 zł, wskazując, iż na kwotę powyższą składały się koszty doręczenia 6 przesyłek zawierających zajęcie wynagrodzenia z dnia 11 maja 2016r. i postanowienia o umorzeniu postępowania z dnia 18 maja 2016r. Z akt postępowania egzekucyjnego wynika, iż zajęcie wynagrodzenia zostało doręczone pracodawcy dłużnika, postanowienie o umorzeniu postępowania wierzycielowi, dłużnikowi i jego pracodawcy. Zatem uzasadnione pozostawały koszty doręczenia czterech przesyłek. Pozostałe dwa dowody doręczenia przesyłek załączone do akt obejmują doręczone wierzycielowi i dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji z ruchomości, które na podstawie art. 34 pkt 5 w zw. z art. 39 ust 2 pkt 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U.2016.1138 j.t.) stanowią inne koszty niezbędne do wykonywania czynności egzekucyjnych, które nie są pokrywane jako wydatki gotówkowe przez dłużników. Łącznie zatem uzasadnionym pozostawało obciążenie dłużnika kosztami czterech przesyłek w kwocie 16,84 zł (4x 4,21 zł).

Sąd zmiana ustalonej wysokości kosztów postępowania egzekucyjnego w zakresie kosztów doręczania przesyłek - o 8,42 zł.

Podstawę naliczenia opłaty w sytuacji wniosku wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego stanowi treść art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji z dnia 29 sierpnia 1997 r. (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 790) przewidującego, iż w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże, w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. W sprawie zawiadomienie o wszczęciu egzekucji zostało doręczone dłużnikowi w dniu 18 maja 2016r. a wniosek o umorzenie postępowania zastał złożony w dniu 13 maja 2016r. Opłata powinna zostać zatem wyliczona jako 1/20 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Sąd pierwszej instancji zasadnie wskazał, iż mimo podania błędnej podstawy wyliczenia opłaty przez Komornik, opłata została prawidłowo wyliczona jako 1/20 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia czyli 170,43 zł (ustalonego w oparciu o obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 16 lutego 2016r. w sprawie przeciętnego

wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2015 r. i w drugim półroczu 2015 r. M.P.2016.174 – 3.408,62 zł.).

Z urzędu na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. koszty obciążające dłużnika zostały obniżone o naliczony podatek Vat w kwocie 39,20 zł.

Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 lipca 2016r. (sygn. akt III CZP 34/16, publikacja <http://www.sn.pl>), iż komornik sądowy, określając wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego, nie może podwyższyć opłaty egzekucyjnej, ustalonej na podstawie art. 49 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 790 ze zm.), o stawkę podatku od towarów i usług.

Należy podkreślić, iż wysokość opłat, które ostatecznie obciążają dłużnika została jednoznacznie określona w powołanym przepisie art. 49 ust 2 cyt. ustawy. Fakt zatem, jak opłaty zostają zaliczone przez Komornika na poczet kosztów prowadzonej działalności (w tym obciążenia podatkowe), nie ma znaczenia dla ustalenia wysokości opłaty, jaką ma zostać obciążony dłużnik.

Stąd zmiana ustalonej wysokości kosztów postępowania egzekucyjnego w zakresie Podatku Vat - o 39,20 zł.

Brak jest podstaw w okolicznościach sprawy do przyjęcia, iż niecelowe było wszczęcie postępowania egzekucyjnego (art. 49 ust. 4 cyt. ustawy o komornikach sądowych i egzekucji) lub że opłata nie powinna zostać w sprawie naliczona w oparciu o inną podstawę (art. 49 ust. 5 cyt. ustawy o komornikach sądowych i egzekucji).

Mając powyższe na uwadze zażalenie podlegało uwzględnieniu w części na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. a w części oddalone na podstawie art. 358 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Skarga została uwzględniona jedynie w niewielkim zakresie – 4 % (w pozostałej części Sąd o zmianie orzekł z urzędu). Skarżący zatem obowiązany był pokryć poniesione koszty postępowania przed Sądem pierwszej instancji. Ponieważ w toku postępowania zażaleniowego zostało zgłoszone żądanie w zakresie kosztów tego postępowania przez zawodowego pełnomocnika wierzycielki orzeczono o obowiązku ich poniesienia przez dłużnika (art. 100 zd. 2 k.p.c. zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Zasądzona została od dłużnika na rzecz wierzycielki kwota 120 zł § 8 ust 1 pkt 8 w zw. z § 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

(...)